

4/99

JAVNA USTANOVA
SPOMEN-PODRUČJE JASENOVAC

MUZEJSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR
ZAJEČJE

Primljeno, dana 4. 2. 1999.

BROJ	Ime i Prezime	P. I.
35/1-99		

IZVJEŠĆE O RADU ZA 1998. GODINU

Spomen-područje Jasenovac nastavilo je svojom djelatnošću 9. lipnja 1997. godine sa 6 djelatnika (1 kustos, 1 šef računovodstva, 2 djelatnika na održavanju prostora, 1 djelatnik na čišćenju vanjskih prostora, 1 djelatnik na čišćenju unutarnjih prostora).

Broj djelatnika u 1998. godini ostao je isti. Djelatnik na čišćenju vanjskog prostora je oko šest mjeseci na bolovanju.

Ministarstvo kulture dalo je suglasnost na Statut Javne ustanove Spomen-područje Jasenovac 8. prosinca 1997. godine, a Statut je stupio na snagu 21. prosinca 1997. godine.

I OPĆI POSLOVI

Djelatnost Javne ustanove Spomen-područje Jasenovac odvija se sukladno Statutu Javne ustanove Spomen-područja Jasenovac, Zakonu o javnim ustanovama, Zakonu o radu, a po potrebi konzultiramo Odjel za normativne i upravno pravne poslove Ministarstva kulture i pravne akte Hrvatskog povijesnog muzeja.

Djelatnici Ministarstva kulture gđe. Branka Šulc i Katarina Babić i g. Ivan Celio Cega pomažu u odvijanju djelatnosti Spomen-područja Jasenovac.

Poslove vezane uz registraciju Javne ustanove Spomen-područja Jasenovac obavlja Odjel za normativne i upravno pravne poslove Ministarstva kulture.

Djelatnici Spomen-područja Jasenovac su na traženje pojedinih odjela Ministarstva kulture pribavljali na terenu potrebnu dokumentaciju.

U svrhu sređivanja imovinsko pravnih odnosa Spomen-područja Jasenovac priredili smo podlogu prikupljanjem katastarskih kopija i posjedovnih listova lokaliteta Spomen-područja u Jasenovcu, Uštici i Staroj Gradiški.

Uredu za graditeljstvo i prostorno planiranje u Novskoj uputili smo zahtjev za izdavanje uvjerenja i kopija građevnih dozvola do sada izgrađenih objekata na Spomen-području Jasenovac.

Radi promidžbene djelatnosti Spomen-područja Jasenovac sklopili smo ugovor o međusobnoj suradnji naše ustanove i Turističke zajednice Jasenovac.

Sa JKP "Komunalac" Jasenovac sklopili smo ugovor o kompenzaciji korištenja garaže Spomen-područja Jasenovac od strane "Komunalca", čime ih obvezujemo na odvoz smeća, trave i lišća s našeg područja, i postavljanje kontejnera za smeće na našem području.

Pribavili smo elektroenergetsku suglasnost za komercijalni objekt.

Uz suradnju Općine Jasenovac prikupili smo dokumentaciju o Spomen-području Jasenovac koju oni posjeduju.

Financijski poslovi Spomen-područja Jasenovac odvijaju se sukladno ugovoru Općine Jasenovac i Ministarstva kulture, preko Općine Jasenovac i Odjela za financije Ministarstva kulture.

Šef računovodstva naše ustanove vrši obračun plaća, putnih troškova i vrši kontrolu materijalnih izdataka, te je uredila evidencije o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju za razdoblje od 1991. do 1997. godine.

Općina Jasenovac osnovala je Povjerenstvo za nabavu roba i usluga vezani uz Spomen-područje Jasenovac u kojemu je jedan član iz Općine, a dva iz J.U. Spomen-područje Jasenovac.

Preko Povjerenstva Spomen-područje Jasenovac je po ovlaštenju Ministarstva kulture sklopilo ugovor o održavanju kotlovnice Spomen-područja na tri mjeseca sa g. Rajkom Milović. (1.12 1998.-1.03 1999.)

II OBNOVA I ODRŽAVANJE SPOMENIČNOG PROSTORA

Obnovu objekata Spomen-područja Jasenovac vrši "Radnik-izgradnja" iz Novske, a nadzor je povjeren d.o.o. "Renova" iz Zagreba, gđi. Ireni Jurin. Obzirom da Spomen-područje Jasenovac još nije registrirano, Ministarstvo kulture je s Općinom Jasenovac sklopilo ugovor, te se Općina Jasenovac u obnovi Spomen-područja Jasenovac javlja kao investitor.

Prilog: izvješće vršitelja nadzora

Razminiravanje dijela prostora Spomen-područja Jasenovac je završeno (prostor omeđen na sjeveru cestom i dijelom stare ceste, na jugu logorsko prugom i nasipom, na istoku cestom za Košutaricu, na zapadu logorskom prugom). Zbog loših vremenskih uvjeta nije izvršeno razminiravanje prostora između ceste i pruge i dio koji zatvaraju stara cesta, cesta za Košutaricu i cesta. Za ovaj preostali prostor izrađeni su planovi razminiranja.

Po dostavi izvješća o završenom razminiranju kompaktnog područja zatražimo nadzorni pregled i uvjerenje orazminiravanju ovog dijela Spomen-područja Jasenovac. Posao razminiravanja vršila je Specijalna jedinica MUPa.

Za hortikulturno uređenje Spomen-područje Jasenovac napravilo je pozivni natječaj na osnovu projekta gđe. Amaliije Denih. Ponude su dostavili "Strug" Novska, JKP "Komunalac" Jasenovac, "Zrinjevac" Zagreb. Nakon rasprave na uvjerenstvu predloženo je g. ministru Biškupiću da odluči o izvođaču hortikulturnog uređenja Spomen-područja Jasenovac.

Djelatnici Spomen-područja Jasenovac uredili su oko 20 ha travnatih površina uz objekte i održavaju ih redovnom košnjom. Uređeni su parkovni nasadi uz objekte i redovno se održavaju okopavanjem i podrezivanjem. redovno se održava košnjom prilazni put do spomenika i prostor oko spomenika, te se pasarela održava urednom tretiranjem herbicidom, što se čini i na dijelu logorske pruge oko vlaka. Djelatnici su zatravnili trasu vodovoda cijelom dužinom preko našeg područja. Objekti Spomen-područja, prilazi muzeju i spomeniku, logorski vlak i spomenik redovno se održavaju čistim i urednim unatoč radovima koji se obavljaju na ovom prostoru. Ovaj posao obavljaju četiri djelatnika sa strojevima i opremom koja je nabavljena tijekom 1998. godine.

Veće travnate površine davane su mještanima na košnju.

Sa vodoprivredom iz Novske dogovorena je košnja nasipa i obavljena je tri puta u tijeku godine.

Radovi na restauriranju i konzerviranju reljefa "Žrtvama fašizma" autora D. Džamonje ugovoreni su između Ministarstva kulture i Hrvatskog restauratorskog zavoda. Radove je obavio g. Antonio Šerbetić po ugovoru i na vrijeme. Izvješće o obavljenim radovima dostavljeno je Spomen-području Jasenovac.

Zbog predviđenih radova u izložbenoj dvorani, reljef je zaštićen folijom.

Za utvrđivanje oštećenja na logorskom vlaku i prijedlogu sanacije gđa. Katarina Babić dogovorila je s Tvornicom željezničkih vozila "Gredelj" iz Zagreba, te je izvršen očevid na terenu i sačinjen projekt restauriranja i zaštite.

G. Ivan Celio Cega i Spomen-područje Jasenovac stupili su u kontakt sa Institutom Građevinarstva Hrvatske, sklopljen je ugovor za istražne radove za sanaciju spomenika "Kameni cvijet" i radovi su u tijeku.

Radi obnove prilaznog puta do spomenika Spomen-područje Jasenovac ostvarilo je kontakte sa Hrvatskim željeznicama i dogovoreno je: čim se započne sa obnovom pruge Sunja-Novska, Hrvatske željeznice ustupit će nam pružne pragove (do 500 komada) po cijeni od 3,50 kn+PDV po komadu sa besplatnom dostavom. Dostavu pragova predviđaju za rano proljeće 1999. godine. Montažu pružnih pragova dogovoreno ćemo po dostavi.

III MUZEJSKA DJELATNOST

Prikupljanje muzejske građe

Djelatnici Spomen-područja Jasenovac do sada su stupili u kontakt sa preživjelim logorašima u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, Hrvatskim povijesnim muzejom, Muzejom grada Splita, Hrvatskim državnim arhivom, Historijskim muzejom Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Muzejskim dokumentacionim centrom, Komisijom za utvrđivanje rata i poraća II svjetskog rata u Varaždinu, Odborom za Kulu Stara Gradiška, Sekcijom preživjele djece logoraša, Židovskom općinom Zagreb, Projektom "Živa povijest" iz Švedske, Muzejskom udrugom istočne Slavonije, Povijesnim arhivom u Sisku i osobama koje posjeduju građu vezanu uz sistem logora Jasenovac.

Sekcija preživjelih logoraša i Odbor za Kulu i preživjeli logoraši predali su nam građu i dokumentaciju koju su posjedovali.

Židovska općina Zagreb izvjestila nas je da bi tijekom prosinca 1998. godine trebali završiti kopiranje izdvojene arhivske građe odabrane 27. travnja 1998. godine. Ujedno smo dogovarali o poklonu skulpture W. Krausa "Madona s djetetom u ružičnjaku" (nasatala u logoru Jasenovac 1942. god) koja je u posjedu Židovske općine. Izvješteni smo da postoji mogućnost poklona navedene skulpture na 99 godina, a odluka bi se trebala donijeti do kraja prosinca ove godine.

Komisija za žrtve rata i poraća iz Varaždina poklonila nam je kopiju dokumenta: Popis Židova iz Varaždina koji su se javili iz zbirniha logora Jasenovac do 1.10.1941.g. i popise žrtava s područja Varaždina stradale u logorima Jasenovca.

U muzejskom dokumentacionom centru prikupljena je dokumentacija i izvješće o Spomen-području Jasenovac koja smo pronašli kod njih, i izlučen je popis izdanja SPJ koja po potrebi možemo koristiti.

Ujedno je dogovoreno da će nam sa izložbe "Interliber 98" pokloniti preostala izdanja koja izdvojimo po svom nahodjenju, što ćemo učiniti tijekom prosinca 1998. godine.

Ministarstvo kulture dostavilo nam je po dva primjerka preslika mikrofilmovanih inventarnih knjiga dokumenata i predmeta za Jasenovac i Staru Gradišku i izvješća o Spomen-području Jasenovac tijekom okupacije 1991.-1995. godine. Za biblioteku su nam poklonili preko 100 naslova.

Kod ostalih ustanova utvrdili smo postojanje građe koja se odnosi na sistem logora Jasenovac, dogovorili smo preslikavanje i zlučivanje, ali zbog nemogućnosti pravilne pohrane građu nismo izlučili i dopremili u Jasenovac.

Do sada su prikupljene slijedeće zbirke i dokumentacija:

Zbirke: Dokumenti : 105 originala, 522 preslika

predmeti : 16 - *logorski vlak*.

fotografije: 64 originala, 43 preslika, 8 negativa

sjećanja : 84 originala, 248 preslika

upitnici : 8 originala, 12 preslika

Dokumentacija: Biblioteka: 289 originala, 17 preslika ✓

hemeroteka: 329 originala, 26 preslika ✓

fonoteka : 5 ✓

popisi logoraša: 100 ✓

ostalo (razglednice 82, setovi razglednica 7, značke 75, privjesci 2, bedževi 15)

dokumentacija o Spomen-području Jasenovac

Utvrđivanje ratne štete na muzejskoj građi

S gđom. Vlatkom Pavić-Povjerenstvo za utvrđivanje štete na muzejskoj građi, dogovoren je način identifikacije otuđene muzejskoj građi Jasenovca i Stare Gradiške. Identificiran je manji dio fotografija, predmeta i dokumenata komparacijom objavljenе građe i inventarnih knjiga. Sačinjen je popis zbirki Spomen-područja Jasenovac sa načinom obrade, pohrane i brojem inventiranih i neinventiranih muzejskih jedinica prema inventarnim knjigama i izvješćima dostavljenim od Komisije za utvrđivanje ratne štete na muzejskoj građi.

Prezentacija

Tijekom 1998.godine Spomen-područje Jasenovac posjetilo je 1907 evidentiranih posjetitelja.

Komemoraciji prigodom proboja logoraša iz logora Jasenovac 22.04 1945.g. održanoj 19.travnja 1998.godine prisustvovalo je oko 1500 posjetitelja. 27 delegacija položilo je vijence na spomenik, toga dana evidentirano je 10 novinarskih ekipa i 17 stranih delegacija.

Organizirano je Spomen-područje posjetilo 5 grupa: Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta" (50), Dom umirovljenika "Maksimir" Zagreb (40), Organizacija humanitarne pomoći Bergamo-Kakanj-Italija (18), Udruga vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj (15), Turistička organizacija "Riviera Dragun" - mladi gospodarstvenici (50).

Od ukupnog broja posjetitelja bilo je 149 stranaca. Kanada-SFOR Banja Luka, SAD-veleposlanik Montgomery, Njemačka-vojni ataše Steiner Winifred tajnik veleposlanstva, Slovenija-Odbor za međunarodne odnose saveznog zbora Republike Slovenije, ekonomski savjetnik veleposlanstva Martin Mihevc, OOES Sarajevo, SFOR zapovjedništvo za potporu Zagreb, Republika Srpska B.Plavšić, M.Dodik, SRJ-veleposlanik V.Knežević, Izrael-direktor centra Simona Wiesenthala Efraim Zuroff.

Ugovor s Turističkom zajednicom Jasenovac obuhvaća razmjenu promidžbenog materijala kako bi posjetitelje SP Jasenovac detaljnije informirali o turističkim mogućnostima ovog područja.

U "Jasenovačkom listu" javili smo se člankom o aktivnostima na Spomen-području Jasenovac, a i dalje ćemo se javljati kako bismo pučanstvo općine Jasenovac upoznali s događanjima na našem području.

U Jasenovcu, 15.prosinca 1998.

Izvješće sačinila

v.d. ravnatelj

Jelka Smreka
Jelka Smreka, prof.

